

plní. Uvítali bychom kratší články ať již originální (např. předběžné sdělení) či přeжатé (novinky či zajímavosti ze světové literatury). Ideální by bylo vytvořit menší zásobu kratších příspěvků. Za důležité bychom považovali vytvoření seznamu nových nebo nově popsaných taxonů týkajících se našeho území nebo pro naše území pravděpodobných, jakož i nomenklatorické změny u zástupců naší flóry.

Velmi závažnou otázkou je otázka finančního zajištění. Dosaďadní pomoc Botanického ústavu byla velkoryse poskytnuta zdarma, není však vyloučeno, že v budoucnosti bude nutno část nákladů (papír, popř. xerox) krýt. Dalším problémem je poštovné, které se několikanásobně zvýšilo. Bohužel prostředky ČSBS jsou omezené (viz například potíže Preslie). Proto se obracíme na členy naší sekce o sdělení, jakou nejvyšší částku by byli ochotni hradit za jedno číslo zpravodaje Bryonora (rozsah a periodicita zůstane s největší pravděpodobností beze změny).

ODPOVĚĎ BUDE PŘEDSTAVOVAT PŘIHLÁŠKU K DALŠÍMU ODBĚRU !!!

jl

Exkurze ke kořenům licheologie

Zatímco charakter lišejníků jako složených organismů byl odhalen až na konci minulého století, označení "lichen" má delší historii. Původ slova je nejasný; může pocházet od řeckého "leichen" = bradavice či vyrážka, anebo může souviset s řeckým "leicho" (latinsky "lingo") = lížu. Podobný základ má slovo lektvar, odvozené z řeckého "enleikton" nebo "enleichein" (= vylízat), označující doslova "lék určený k vylizování". Slovo "leichen" v původním smyslu nejdříve znamenalo kožní chorobu lišej, jež byla dlouho označována stejným latinským slovem (příbuznost je zachována i v češtině); lišejník je tedy něco jako "lišej kůže (kůry) stromu". Druhou možností výkladu podporuje význam lišejníků v medicíně: mohou jak různá onemocnění léčit (mezi jinými i kožní onemocnění), tak i způsobovat (např. kožní exémy, lišeje). V botanickém významu bylo slovo "leichen" asi prvně užito v řecké literatuře zhruba ve 3. století př.n.l. Theophrastem (371-286) k popisu "výrůstků na kůře oliv". Tehdy byly rozlišovány a popisovány dokonce dva typy lišejníků, epifytická *Usnea* a skalní *Roccella*. Jako samostatná skupina rostlin lišejníky ale rozlišovány nebyly a většinou byly považovány za mechy. Oddělení a rozlišení provedl až francouzský botanik J.P. Tournefort v r. 1694, který slovo "lichen" použil jako jméno rodové (první systém lišejníků ale vytvořil Itál P.A. Micheli r. 1729, který popsal přes 300 druhů). K. Linné uvádí ve své klasické práci *Species Plantarum* (1753) pouhých 80 druhů lišejníků, z nichž 11 nebylo dosud popisováno. Jeho zásluha je však v zavedení binární nomenklatury. Pokud jde o vyobrazení, tak lišejníky byly rovněž zmiňovány v řeckém herbáři *Materia Medica* (Dioscorides, 68 n.l.), který byl později (512) ilustrován Byzantinci. První tištěné reprodukce schematických kreseb lišejníku pocházejí z let 1484 a 1491. První kresby zachycující detaily stélky (plodnice, soredie, rhiziny aj.) jsou v díle Itala Marcella Malpighiho *Opera Omnia* z r. 1686. Vynikající kresby více druhů lupenitých a keříčkovitých lišejníků obsahuje dílo Skota Roberta Morisona *Plantarum Historiae Universalis Oxoniensis*. První ilustrace korovitých lišejníků pocházejí od Dillenia (*Historia Muscorum*, 1741), který také položil základy preparaci lišejníků herbářováním (nalepení na tvrdý papír a označení etiketou). První ilustrace mikroskopických detailů pocházejí asi z poloviny minulého století (Tulasne, 1852).